

PETER CHARLES DOHERTY

Nobel-díjas ausztrál állatorvos, immunológus

1996-ban *Rolf M. Zinkernagellel* közösen orvostudományi Nobel-díjban részesült annak felfedezéséért, miképp ismerik fel az immunrendszer T-sejtjei a vírusokat és baktériumokat.

ÉLETPÁLYÁJA

Peter C. Doherty 1940. október 15-én született az ausztráliai Brisbane-ben. A helyi iskolákba járt, ahol kosárlabdázott és az általános oktatás mellé kadétkiképzést is kapott. 17 évesen jelentkezett a Queenslandi Egyetem állatorvosi szakára. 1962-ben BSc, 1966-ban pedig mesterdiplomát szerzett és közben elvégezte az állam mezőgazdasági minisztériuma által előírt vidéki állatorvosi és laboratóriumi gyakorlatokat is. Ezt követően megpályázott egy állást az edinburghi Moredun Kutatóintézetben és az Edinburgh-i Egyetemen 1970-ben megszerezte a doktori fokozatot.

Doherty 1971 decemberében visszatért Ausztráliába, a canberrai Ausztrál Nemzeti Egyetemre, ahol kutatói állást ajánlottak neki. Előbb az egerek Semliki Forest-vírus fertőzését tanulmányozta, majd áttért a limfocitás choriomeningitisz vírusra (LCMV), amely alkalmasabb volt az immunanalízisre. 1973-ban ismerkedett meg Rolf Zinkernagellel, közös programba kezdtek, azt kutatták, hogyan ismerik fel az immunrendszer „ölősejtjei”, a T-sejtek, hogy melyik vírushoz kötődik a sejtet kell elpusztítaniuk. Kiderítették, hogy az MHC molekulák mellé a megfertőzött sejt „prezentálja” a kórokozó valamelyik fehérjéjét és a kettő komplexumát ismerik fel a T-limfociták és az ilyen sejteket eliminálják. A felfedezés hamarosan gyakorlati felhasználásra talált a transzplantációknál, vakcinák kifejlesztésénél, autoimmun betegségek kutatásánál és infekciók elleni gyógyszerek fejlesztésénél.

Doherty 1975-től az Egyesült Államokban, a philadelphiai Pennsylvanai Egyetemen dolgozott immunológiai adjunktusként egészen 1982-ig, amikor visszatért Canberrába mint a kísérletes patológia professzora. 1988-ban felajánlották neki a Tennessee-i Egyetem immunológiai tanszékének vezetését.

Jelenleg a Doherty Intézet védnökeként továbbra is aktív a kutatásában, ingázik a memphisi St Jude Gyermek-kutató Kórház és a Melbourne-i Egyetem Peter Doherty Intézete között, ahol most is dolgozik.

A PubMed-en megtalálható tudományos eredményein kívül számos könyv szerzője is:

- *The Beginner's Guide to Winning the Nobel Prize* (2005)
- *A Light History of Hot Air* (2007)
- *Sentinel Chickens: What Birds Tell us About our Health and our World* (2012)
- *Pandemics: What Everyone Needs to Know* (2013)
- *The Knowledge Wars* (2015)

SZAKMAI SIKEREK

- Paul Ehrlich-díj (1983)
- Gairdner Alapítvány Nemzetközi Díja (1986)
- Albert Lasker-díjjal (1995)
- **Rolf M. Zinkernagellel közösen orvostudományi Nobel-díj (1996)**
- Év ausztrálja, Ausztrál lovagrend tagja (1997)

További információ:

<https://www.nobelprize.org/prizes/medicine/1996/doherty/biographical/>